

Leksjon 1

Introduksjon til tarot

Da jeg for mange år siden fortalte broren min at jeg studerte tarot, var hans første kommentar: «Hvordan kan en kortstokk på noen som helst måte fortelle deg noen ting om noe som helst?» Da måtte jeg le, fordi jeg syntes dette svaret oppsummerte folks oppfatning av kortene ganske godt. Jeg har også hatt mine tvil om tarot, men jeg fant ut at kortene kan bety mye for hvordan man oppfatter og takler utfordringene i livet. I denne introduksjonen vil jeg forsøke å forklare hvordan.

Tarotens opprinnelse er et mysterium. Det man vet med sikkerhet er at kortene ble brukt som et populært kortspill i Italia i det femtende århundre. Vakre kortstokker ble laget på oppdrag fra rikfolk, og noen av dem har overlevd frem til i dag. Visconti-Sforza, utformet i 1450 eller like etter, er en av de tidligste og mest komplette.¹

Senere i det attende og nittende århundre ble kortene oppdaget av en rekke innflytelsesrike okkulte lærde. Disse herrerne ble fascinert av tarot og innså at bildene på kortene var mektigere enn det de hadde behøvd å være i et enkelt spill. De avslørte (eller oppfant!) tarotens «sanne» historie ved å forbinde kortene til egyptiske mysterier, hermetisk filosofi, kabbala, alkymi, og andre mystikkssystemer. Dette fortsatte inn i starten av det tjuende århundre da tarot ble innlemmet i flere hemmelige samfunn, inkludert Golden Dawn-ordenen.²

Selv om tarot har røtter i den okkulte bevegelsen, har interessen for kortene blitt utvidet til å omfatte mange retninger i løpet av de siste tiårene. Det har blitt skapt nye tarotstokker med for eksempel indianere, urter, mytologi og Japan som tema.³

Man tenker vanligvis på tarot som et spådomsmiddel. En tradisjonell

---

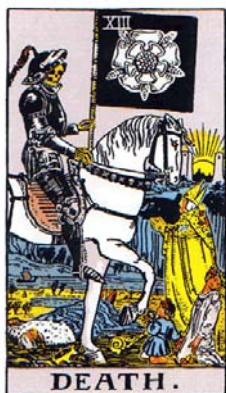
¹ Michael Dummett, *The Visconti-Sforza Tarot Cards* (New York: George Braziller, Inc., 1986), s. 13.

² Cynthia Giles, *The Tarot: History, Mystery and Lore* (New York: Simon & Schuster, 1992), kap. 2 og 3.

³ J. A. og Magda Gonzalez, *Native American Tarot Deck*; Michael Tierra og Candis Cantin, *The Herbal Tarot*; Koji Furuta og Stuart Kaplan, *The Ukiyoe Tarot*, alle utgitt av U.S. Games (Stamford, CT); og Juliet Sharmon-Burke og Liz Greene, *The Mythic Tarot*, sett med bok og kortstokk utgitt av Simon & Schuster.

tarotseanse involverer en søker – en som leter etter svar på personlige spørsmål – og en leser – en som tolker tarotkort. Etter at søkeren har stokket og tatt av stokken, legger leseren ut de valgte kortene i et mønster kalt et legg. Hver posisjon i legget har en betydning, og hvert kort har også en betydning. Leserens kombinerer disse to betydningene for å kaste lys over søkerens spørsmål.

Selv om prosessen er enkel, blir den sjelden presentert på en enkel måte. Brukes tarotkort på film er det alltid i lugubre omgivelser eller på et bakværelse. En eldre kvinne, som sitter i halvmørke, leser kortene for en nervøs ung jente. Kjerringa løfter den rynkete fingeren sin og lar den illevarslende falle ned på kortet Døden. Jenta rygger tilbake, skremt over dette tegnet på sin forestående skjebne.

Denne dystre oppfatningen henger ved tarotkortene selv i dag. Noen religioner skyr kortene, og den etablerte vitenskapen fordømmer dem som symboler på noe fornuftsstridig, en etterlevning fra en uopplyst fortid. La oss legge disse dunkle forestillingene til side for denne gangen og behandle taroten som det den egentlig er – en kortstokk med bilder. Spørsmålet er, hva kan vi gjøre med dem?

Svaret finnes i det ubevisste – det dype nivået av hukommelse og årvåkenhet som befinner seg inne i hver og en av oss, men utenfor de hverdagslige opplevelsene. Selv om vi for store deler av tiden overser den ubevisste virksomheten, har den en gjennomgripende innvirkning på alt vi foretar oss. Sigmund Freud understreket det irrasjonelle, primitive aspektet av det ubevisste. Han mente at det er her det mest uakseptable begjæret og driftene befinner seg. Hans samtidige Carl Jung vektla den positive, kreative siden av det ubevisste. Han prøvde å vise at det har en kollektiv komponent som nærmest grenser til universelle egenskaper. Kan hende får vi aldri vite hvilket omfang og evne det ubevisste har, men det finnes måter å utforske det på. Mange teknikker har blitt utviklet til dette formålet – psykoterapi, drømmetydning, visualisering og meditasjon. Tarot er et annet slikt verktøy.

Ta for deg tarotkortet Fem sverd. Kortet viser en mann som holder i tre sverd og ser på to skikkelser et stykke unna. To andre sverd ligger på bakken. Mens jeg ser på dette kortet begynner jeg å lage en historie rundt bildet. Jeg ser en mann som virker tilfreds med en kamp han har vunnet. Han synes å være ganske selvgod og fornøyd med at *han* har alle sverdene. De andre er

slukørede tapere.

Det jeg har gjort er å ta et bilde uten noe fasitsvar og projisere en historie inn i det. For meg er min synsvinkel den åpenbare – den eneste mulige tolkningen av denne scenen. Faktum er at andre kunne ha forestilt seg en helt annen historie. Kanskje mannen prøver å plukke opp sverdene. Han roper at de to andre må hjelpe han, men de nekter. Eller kanskje de andre to var i slåsskamp, og han overbeviste dem om å legge ned våpnene.

Poenget er at av alle mulige historier velger jeg en bestemt. Hvorfor? Fordi det er menneskets natur å projisere opplysninger fra det ubevisste over på objekter i omgivelsene. Vi ser alltid virkeligheten gjennom briller som er farget av vår indre tilstand. Terapeuter har lenge notert seg denne tendensen og har laget verktøy som kan hjelpe i denne prosessen. Rorschachs berømte blekkflekktest er en projektiv personlighetstest.⁴

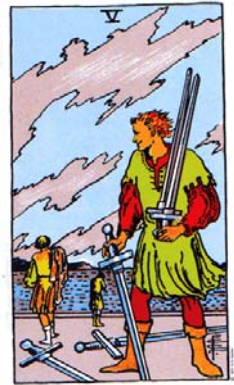
Projisering er en grunn til at tarotkortene er verdifulle. De fascinerende bildene og mønstrene er effektive for å tappe det ubevisste. Dette er det personlige aspektet i tarot, men kortene har også et kollektivt innslag. Som mennesker har vi alle visse felles behov og erfaringer. Bildene på tarotkortene fanger disse universelle momentene og trekker ut essensen.

Folk har en tendens til å reagere likt på kortene fordi de representerer arketyper.

Gjennom hundrevis av år har tarot utviklet seg til å bli en samling av de mest grunnleggende mønstrene for menneskets tanker og følelser.

Ta for deg Keiserinnen. Hun står for det moderlige – livet i alt dets overflod. Legg merke til hvordan bildet maner frem følelsen av frodighet. Hun sitter på store, myke puter, og kjolen hennes folder seg ledig rundt henne. I Keiserinnen fornemmes naturens sjenerøse og sanselige fruktbarhet.

Tarotens krefter kommer fra denne kombinasjonen av det personlige og det universelle. Du kan se hvert kort på din egen måte, men samtidig ledsages du av oppfatninger som andre har funnet meningsfulle. Tarot er et

⁴ Hermann Rorschach, *The Rorschach® Test* (Sveits, Hans Huber, 1927).

speil som reflekterer tilbake til deg de skjulte sidene av din egen unike bevissthet.

I et tarotlegg foretar man valg gjennom å stokke, ta av og plassere ut kort. Selv om denne prosessen virker tilfeldig, antar vi likevel at de kortene vi plukker ut er spesielle. Dette er poenget med et tarotlegg når alt kommer til alt – å velge de kortene det er meningen vi skal se. Men sunn fornuft forteller oss at kort som er valgt på slump ikke kan bety noe spesielt – eller kan de?

For å besvare dette spørsmålet må vi se nærmere på hva tilfeldigheter er. Vanligvis sier vi at en hendelse er tilfeldig når den ser ut til å være resultatet av det vilkårlige samspillet mellom mekaniske krefter. Fra et sett av mulige utfall – alle like sannsynlige – inntreffer ett, men av ingen spesiell grunn.

Denne definisjonen inkluderer to nøkkelantagelser om tilfeldige hendelser: De er resultatet av mekaniske krefter, og de har ingen mening. For det første er ingen tarotlegg ene og alene et produkt av mekaniske krefter. Det er resultatet av en lang serie bevisste handlinger. Du bestemmer deg for å studere tarot. Du kjøper en tarotstokk og lærer hvordan den skal brukes. Du stikker og tar av kortene på en bestemt måte på et bestemt tidspunkt. Til slutt tolker du kortene som du selv oppfatter dem.

Ved hvert trinn er man aktivt involvert. Hvorfor er vi da så fristet til å si at et tarotlegg er «det vilkårlige samspillet mellom mekaniske krefter»? Fordi vi ikke kan forklare akkurat hvordan bevisstheten er involvert. Vi vet at kortene ikke velges med overlegg, så vi kaller dem tilfeldige. Kan det være slik at det er en dypere mekanisme i sving, en som er forbundet med de ubevisste evnene i oss? Kan det hende at den indre tilstand er knyttet til ytre hendelser på en måte som man ennå ikke forstår fullt ut? Jeg holder denne muligheten åpen for deg.

Det andre trekket ved en tilfeldig hendelse er at den har ingen mening i seg selv. Jeg kaster en terning og får en sekser, dette resultatet betyr ikke noe i seg selv. Jeg kunne like godt ha fått en ener, og meningen ville ha vært den samme – eller ville den? Vet vi virkelig at disse to utfallene er likestilte? Kanskje er det en mening og en hensikt med hver eneste hendelse, stor eller liten, men det er ikke alltid vi oppdager den.

På en fest for flere år siden fikk jeg en plutselig trang til å plukke opp en terning der jeg satt på gulvet. Jeg visste med stor overbevisning at jeg kunne kaste denne terningen og få hvert enkelt av tallene. Da jeg startet stilnet latteren og bråket på festen. Jeg følte en gryende opphisselse etter hvert som et ulikt antall øyne kom til syne ved hvert kast. Etter den siste fulltrefferen

kom jeg til meg selv igjen, og jeg lente meg tilbake og undret meg over hva som hadde hendt.

På ett nivå var disse seks kastene urelaterte, tilfeldige hendelser, men på et annet nivå var de veldig meningsfulle. Min indre opplevelse fortalte meg at det var slik, selv om en utenforstående observatør kanskje ikke ville være enig. Hva *var* meningen? På det tidspunktet var det en leksjon i det merkelige samspillet mellom ånd og materie. I dag vet jeg at det hadde et annet formål – å være tilgjengelig for meg nå, rundt tjuefem år senere, for å kunne belyse nettopp denne leksjonen!

Mening er noe gåtefullt som oppstår når den indre og ytre virkeligheten møtes. Det finnes et budskap i alt – trær, sanger, til og med søppel – men bare når vi er åpne for å oppfatte det. Tarotkortene bringer med seg mange budskap gjennom de detaljerte bildene og forbindelsene. Viktigere er det at tarotolkninger uttrykker mening fordi vi har et oppriktig ønske om å avsløre dypere sannheter om livet. Ved å søke etter mening på denne måten godtar vi at den finnes og gir den en sjanse til å åpbares.

Hvis det er en mening i en tolkning, hvor kommer den fra? Jeg tror den kommer fra den delen av oss som kjenner den guddommelige meningskilden. Den er en side av det ubevisste, og likevel mye mer. Den oppfører seg som en klok rådgiver som kjenner oss godt. Den forstår hva vi behøver og leder oss i den retningen vi trenger å gå. Noen kaller denne rådgiveren for sjelen, superbevisstheten, eller det høyere selv. Jeg bruker begrepet den indre guiden fordi den veileder oss i forbindelse med tarot.

Hver og en av oss har en indre guide som tjener som en kilde til mening for oss. Din indre guide er alltid med deg fordi den er en del av deg. Du kan ikke ødelegge denne forbindelsen, men du *kan* overse den. Når du strekker hånden ut etter tarotstokken, signaliserer du til din indre guide at du er åpen for dens visdom. Denne enkle trosgjerningen lar deg bli oppmerksom på veiledningen som alltid har vært der for deg.

Det ligger i vår natur at vi skal stole på den indre guidens visdom, men vi glemte hvordan vi skal få tilgang til den. I stedet stoler vi på vårt bevisste sinn og glemmer å lete dypere. Det bevisste sinnet er smart, men uheldigvis har det bare ikke den fulle årvåkenheten man trenger for å foreta riktige valg dag etter dag.

Når man opererer ut fra det bevisste sinnet kan det ofte føles som man får ting tredd nedover hodet på seg. Livet har tilsynelatende liten hensikt, og man sliter fordi man ikke kjenner seg selv og målet sitt. Når man klarer å få tilgang til den indre guiden oppleves livet annerledes. Man har sikkerheten og roen som kommer fra å samkjøre den bevisste viljen mot en indre

hensikt. Veien man går blir muntrere, og det blir tydeligere hvordan brikkene i livet skal settes sammen for å fullbyrde skjebnen.

Jeg bruker tarot fordi det er et av de beste verktøyene for å gjøre hviskingen fra min indre guide mer tydelig for bevisstheten. Ideene, bildene og følelsene som dukker opp etter hvert som jeg arbeider meg gjennom et legg er budskap fra min indre guide. Hvordan vet jeg at det er et budskap og ikke bare innbilning? Det vet jeg egentlig ikke. Jeg kan bare stole på erfaringen min og se hva som skjer.

Du trenger egentlig ikke tarotkort for å få tilgang til din indre guide. Kortene tjener samme funksjon som Dumbos magiske fjær. I Disney-filmen kunne elefanten Dumbo fly av seg selv, men det trodde han ikke. Han plasserte all sin tillit til en spesiell fjær han holdt i snabelen. Han trodde at det var fjæren som ga han evnen til å fly, men da den blåste bort og han ble nødt til å falle tilbake på sine egne ressurser måtte han tro om igjen.

Tarotkortene kan hjelpe deg å fly inntil du kan nå din indre guide på egen hånd. Ikke bekymre deg for hvordan det skal skje ennå. Bare lek med kortene, arbeid gjennom leksjonene og øvelsene, og se om du ikke får deg noen overraskelser.